

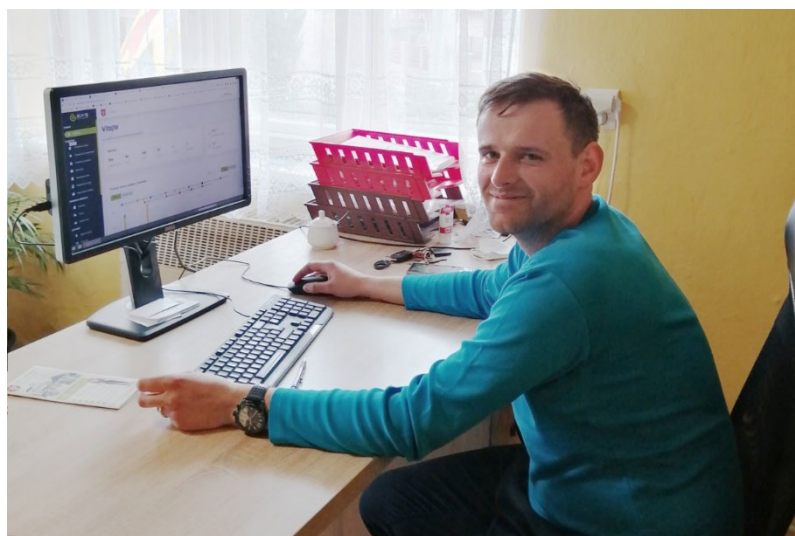
TLAČOVÁ SPRÁVA

Vedenie obce Kurimany: Obyvatelia, platiť za odpad budete podľa toho, koľko ho vyhodíte

V Kurimanoch v levočskom okrese dostali obyvatelia po prvýkrát výmer s poplatkom za odpady podľa toho, koľko ho vytvorili a vytriedili. Obec je tak prvou samosprávou na východe Slovenska, ktorá uplatňuje sadzby podľa systému PAYT – Plať za to, čo vyhodíš. Vďaka elektronickej evidencii získala obec zoznam domácností podľa ich miery triedenia. Tie najzodpovednejšie, ktoré poctivo triedili a vyprodukovali najmenej zmesového komunálneho odpadu, motivuje miestna samospráva nižšími poplatkami.

Výsledky už za prvý rok

V obci začali s elektronickej evidenciou odpadu približne pred rokom. Nádoby na zmesový komunálny odpad označili, občanom rozдали nálepky na vrecia a pri každom odvoze z nich zodpovední pracovníci skenujú QR kódy. „V Kurimanoch tak po každom zbere presne vedia, kto a koľko odpadu vytvoril a či daná domácnosť naozaj triedi,“ vysvetľuje Martina Gaislová z portálu menejodpadu.sk.

Jej slová potvrdzuje aj starosta obce Martin Faltin, podľa ktorého vďaka elektronickej evidencii zlepšili výsledky v oblasti odpadového hospodárstva. Systému ELWIS predchádzal množstvový zber založený na žetónoch. „Tento systém roky spoľahlivo fungoval a dával zmysel pri nakladaní s odpadom. V dnešnej dobe je však už menej využívaný. Obec aj občania

chcú niečo, čo je pre nich jednoduchšie, férovejšie a pohodlnejšie,“ opisuje fungovanie systému starosta Faltin.

Po zavedení nového systému dosiahli za rok 2021 v obci **mieru triedenia na úrovni 65,39 percent** a oproti roku 2020 sa zlepšili o 15 percentuálnych bodov bez toho, aby tento výsledok skreslilo triedenie bioodpadu. Ten všetci občania kompostujú v záhradných kompostéroch. Obec navyše plánuje na zhodnotenie bioodpadu z verejných plôch vybudovať aj vlastnú malú kompostáreň.

Spravodlivý systém odmeňuje

Hlavný prínos elektronickému systému ELWIS vníma starosta v podloženej argumentácii voči občanom a v prehľadných dátach v jednoduchej aplikácii. „V minulosti sa často stávalo, že občania sa zvykli sťažovať, že im odpad nebol vyvezený alebo dochádzalo k sťažnostiam kvôli výške vypočítaného poplatku pri žetónovom systéme. Vďaka elektronickej evidencii môžeme hneď po zbere v systéme občanom ukázať ich výsledky,“ hovorí o výhodách systému starosta Martin Faltin.

Obec má tak presné dáta kedy a koľkokrát bola nádoba vysypaná, resp. či občan nádobu alebo vrecia s triedeným odpadom pripravil pre zber. Na základe týchto dát sa zisťuje **úroveň triedenia za domácnosti, podľa ktorej je v roku 2022 stanovený aj poplatok za odpady.**

„Ak sa niekto príde sťažovať, jednoducho otvoríme aplikáciu a ukážeme mu, koľkokrát sa do zberu zapojil a ako triedil. Sú to nepriestrelné argumenty. Navyše im povieme, čo majú robiť pre to, **aby budúci rok mohli platiť menej,**“ opisuje komunikáciu s občanmi starosta a dodáva: „Zoberiem do rúk ELWIS leták a napríklad plastový obal. Ukážem im, kde hľadať symboly trojuholníkov a to, ako si ich v letáku vyhľadajú. Podľa toho môžu triediť.“ Podľa slov starostu často dochádza k situácii, že občania ani netušili, že ten druh odpadu je možné triediť a po inštrukčii začnú po informačnom letáku siahť častejšie.

Občania platia podľa toho, ako dobre triedia

Obec pripravila všeobecne záväzné nariadenie, v ktorom stanovuje úrovne poplatkov na tento rok podľa miery triedenia domácností. Aktuálne majú päť kategórií. Starosta však vidí priestor na zlepšenie, pretože ešte stále je dosť domácností, ktoré platia najvyšší poplatok 20 eur na osobu ročne. „Najviac občanov máme v stredných kategóriách, s úrovňou triedenia od 20 do 39 percent a poplatkom 15 eur. Preto uvažujeme o zvýšení motivácie a väčšom rozpätí, aby sme tých čo lepšie triedia ešte viac motivovali,“ uvádza starosta Martin Faltin.

Výška poplatku za odvoz odpadov v obci Kurimany

MIERA TRIEDENIA V R. 2021	ZNÍŽENIE POPLATKU	ZNÍŽENIE POPLATKU (€/OSOBA/ROK)
0,00% - 19,99%	0%	20,00 €/osoba/rok
20,00% - 39,99%	- 25%	15,00 €/osoba/rok
40,00% - 59,99%	- 35%	13,00 €/osoba/rok
60,00% - 79,99%	- 45%	11,00 €/osoba/rok
80,00% - 100,00%	- 55%	9,00 €/osoba/rok

Zdroj: VZN obce Kurimany

Na začiatku roka 2022 pripravili pre občanov spolu s novým systémom poplatkov za odpady **osvetovú kampaň**, ktorej súčasťou bol ďalší leták. Obyvateľom predstavili, ako môžu ovplyvniť výšku svojho poplatku len tým, že odpad vložia do správneho vreca a nebudú ním plniť nádoby na zmesový komunálny odpad. V Kurimanoch sa snažili tiež pripomenúť, ako sa správne zapájať do evidencie – ako lepiť QR kódy na vrecia, **prečo nevykladať poloprázdne nádoby**, aký odpad kam patrí, či prečo je dôležité zmenšiť odpad pred tým, ako ho vložia do vreca. „Na tento účel sme využili všetky dostupné možnosti komunikácie s občanmi. Vývesné tabule v obci, ktoré čítajú najmä seniori, ale aj sociálne siete, ktoré sleduje hlavne mladšia generácia. Zapojili sme aj obecný rozhlas a webovú stránku pre strednú generáciu,“ opisuje realizované aktivity starosta Martin Faltin.

V obci sú odhodlaní pokračovať v aktivitách, ktoré znížia množstvo vyprodukovaného a skládkovaného odpadu. Vo svojej práci chcú pritom využívať nové technológie, ktoré prinášajú prehľad, umožnia transparentnejšie vzťahy a dokážu adresne motivovať občanov k lepším výsledkom.

Kontakt

Tomáš Halán
pr@menejodpadu.sk
 mobil: 0911 396 462